

Adèle van Zuylen

Adel verplicht

Eline Beek en Godelieve van Vantinghe:
twee totaal verschillende vrouwen.
Maar ze hebben één gemeenschappelijk doel...

Literaire thriller

Over het boek

In een poging haar leven een nieuwe richting te geven, accepteert Eline Beek een baan als onderzoekster voor de tachtigjarige Godelieve van Vantinghe. Hiermee treedt zij binnen in de gesloten wereld van de adel: gravin Van Vantinghe is de laatste telg uit een van de oudste adellijke geslachten in Nederland, een vrouw die veel geld bezit en over een groot rechtvaardigheidsgevoel beschikt.

Van Vantinghe is vastbesloten om gedurende de laatste jaren van haar leven al haar geld en connecties in de strijd te gooien om onrecht in de samenleving aan de kaak te stellen. Maar wanneer Eline van de gravin de opdracht krijgt om onderzoek te doen naar een Nederlands farmacochemisch concern dat miljarden heeft verdiend aan een dubieus vaccin, zijn de twee vrouwen plots hun levens niet meer zeker...

Over de auteur

Adèle van Zuylen (pseudoniem) is een telg uit oude, maar verarmde adel. Afgezien van de titel jonkvrouw hebben haar voorouders haar niets nagelaten. Van Zuylen woont en werkt in Brussel, *Adel verplicht* is haar debuut.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl
voor informatie over al onze boeken en dvd's.

Adèle van Zuylen

Adel verplicht

A.W. Bruna Fictie

© 2013 Adèle van Zuylen
© 2013 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht

Omslagbeeld

© Ilona Wellmann / Trevillion Images

Omslagontwerp

Marry van Baar

ISBN paperback 978 94 005 0298 7

ISBN e-book 978 90 449 7009 8

NUR 305

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

*Hier war die Arznei, die Patienten starben,
Und niemand fragte: wer genas?
So haben wir mit höllischen Latwergen
In diesen Tälern, diesen Bergen
Weit schlimmer als die Pest getobt.
Ich habe selbst den Gift an Tausende gegeben:
Sie welkten hin, ich muß erleben,
Daß man die frechen Mörder lobt.*

Johann Wolfgang von Goethe, *Faust I*

De blonde, gespierde man steekt opvallend ver uit boven de mensen om hem heen op het kleine vliegveld. Druk pratende Mexicaanse vrouwen zijn in de weer met koffers en tassen. Mannen met snorren omarmen elkaar en slaan elkaar enthousiast op de schouders. Kinderen huilen. En daartussenin zijn enkele geüniformeerde beambten onverstoorbaar bezig om de passagiers uit de zojuist aangekomen vliegtuigen naar de juiste bagagebanden te dirigeren.

Schilder is ongeduldig. Hij heeft een hekel aan lange vliegreesen en hij haat drukke mensenmenigten. Zeker wanneer hij veel te doen heeft. En dus baant hij zich een weg naar voren, zodra hij ziet dat de eerste koffers vanaf een met plastic flappen afgedekte sluis op de bagageband terechtkomen en beginnen aan hun rondje langs de tientallen reizigers. Er is nu geen tijd voor beleefdheden, vindt Schilder. En dus duwt hij een oude vrouw opzij, die meteen luid begint te protesteren. Hij trekt zich er niets van aan, maar beweegt zich doelgericht naar de bagageband en loopt daarbij bijna een verliefd stelletje omver.

Achter hem klinken verontwaardigde stemmen op. Schilder schenkt er geen aandacht aan. Nu hij eindelijk vooraan staat, tuurt hij geconcentreerd naar de sluis.

Op het moment dat hij zijn blauwe Samsonite-koffer naar beneden ziet vallen, komt hij direct weer in beweging. Onder het oog van een afkeurend toekijkende vrouwelijke beampte duwt hij een jonge Amerikaanse toerist met een felgeel T-shirt en korte broek opzij. Zonder enige aandacht te schenken aan de protesten van de jongen, pakt hij zijn koffer en loopt weg.

Met zijn koffer als een stootbuffer voor zich baant hij zich een weg in de richting van de douane. Nu gaat de menigte als vanzelf voor hem opzij.

Hij grijnst. Wie zegt dat je mensen niet kunt opvoeden? Zelfs in zo'n achterlijk land als dit. Hij steekt een stuk kauwgum in zijn mond en sluit aan in de rij bij de douane.

Schilder komt als eerste passagier van zijn vlucht buiten aan. Hij let niet op de toeschietende regelaars, die hem vervoer aanbieden. In plaats daarvan fluit hij hard en schel op zijn vingers. Meteen komt er een taxi aanrijden. De chauffeur wil de koffer van hem aanpakken, maar Schilder duwt hem ruw weg. De koffer blijft bij hem. Daar mag niemand aankomen.

1

Eline was al snel gewend geraakt aan haar zwaar uitgedunde boekenkast. Dat ze een groot aantal van haar favoriete cd's niet meer voor het grijpen heeft, is overkomelijk. Maar Mister Snuggles, hun kat, mist ze nog elke dag.

Natuurlijk had Floris gelijk: hij bleef wonen op de etage in Utrecht, die bijna elf jaar lang van hen samen was geweest. Daarom lag het voor de hand dat de kat bij hem bleef. En ook vanwege het feit dat Eline in Amersfoort een flatje op vijfhoog betrok, waar het dier alleen op het balkon naar buiten zou kunnen. En toch voelde het alsof zij gestraft werd voor haar vertrek. Alsof het al niet erg genoeg was dat ze uit elkaar gingen.

Ze kijkt naar buiten door het grote raam in haar woonkamer. Het volgende flatgebouw staat zo ver van dat van haar af, dat je alleen met een verrekijker naar binnen zou kunnen kijken in de appartementen. Maar daar heeft ze totaal geen behoefte aan. Wel beseft ze ineens dat mensen vanuit die andere flat op die manier dus ook bij haar naar binnen kunnen gluren. Daar had ze nog niet eerder bij stilgestaan, hoewel ze hier nu al bijna anderhalve maand woont. 's Avonds, als de lampen aan zijn, biedt haar vitrage natuurlijk niet genoeg bescherming tegen nieuwsgierige ogen. Ze fronst haar wenkbrauwen en besluit dat, als ze hier kort voor het slapengaan schaars gekleed rondloopt, ze voortaan maar beter eerst de gordijnen kan dichtdoen.

Vervelend, dat soort dingen was ze in Utrecht helemaal niet gewend. Daar kon niemand hen bespieden door de kleine ramen op hun bovenverdieping. Als Floris en zij zin hadden om in hun blootje rond te lopen, deden ze dat gewoon, zonder enige

vorm van schaamte. Zelfs niet als ze... nou ja, daar denkt ze nu maar liever niet aan. De wond van het uit elkaar gaan is nog te vers.

Ze vindt het vervelend om het aan zichzelf te moeten toegeven, maar ze mist Floris ook. Zijn vanzelfsprekende nabijheid bij al die dagelijkse dingen, de warmte van zijn grote lijf in haar bed, zijn bereidheid om te luisteren als ze aan het piekeren is, zijn humor. Eigenlijk heeft ze pas de laatste paar weken gemerkt dat ze het totaal niet gewend is om alleen te zijn.

Aan de andere kant werkt dat ook louterend. Het is de afgelopen maand al een paar keer voorgekomen dat ze 's avonds, als ze al in haar bed lag, bedacht dat ze die hele dag nog geen menselijke stem had gehoord. Dan was ze de hele tijd in haar flat gebleven, zonder boodschappen te gaan doen, zonder ook maar met iemand te spreken. Een televisie heeft ze niet meer en naar de radio luistert ze nooit. Als je dan je telefoon en je computer uitzet, zoals ze de laatste tijd regelmatig doet, sluit je jezelf helemaal af van de rest van de wereld.

Haar moeder was daar al een paar keer boos om geworden. 'Kind, als ik je niet te pakken krijg, denk ik dat er wel weet-ik-wat gebeurd kan zijn!' Maar mama had het ook al een slecht idee gevonden dat ze alleen was gaan wonen. Eerder was ze zelfs verontwaardigd uitgevallen toen Eline haar verteld had dat ze niet meer met Floris wilde samenwonen. 'Je laat zo'n jongen toch niet zomaar in de steek! In elke relatie gebeurt weleens wat. Jij ziet gewoon niet dat Floris het beste is wat je ooit heeft kunnen overkomen. Zonder hem had jij je studie nooit afgemaakt. En door hem ben je veel rustiger geworden!'

Die afkeuring had ze ook gemerkt bij haar broer Erwin, die vanaf het begin goed had kunnen opschieten met Floris. Niemand begreep er iets van dat zij tweeën uit elkaar gingen. Ook hun vrienden niet. Zoals ook Floris zelf verbijsterd gereageerd had toen ze hem zei dat ze bij hem weg wilde.

Eline zucht. Op het speelterrein tussen de twee flats zijn kinderen aan het spelen. Een klein meisje met een rood jurkje aan

heeft haar been om de stang van het klimrek geslagen en maakt een paar snelle koprollen achter elkaar. Twee jongetjes zijn met schepjes en emmertjes iets aan het bouwen in de zandbak, die door de katten uit de buurt als kattenbak wordt gebruikt. Een bedachtzame peuter op een driewieler rijdt heel langzaam langs de rand van het grasveld, terwijl hij met een wijsvinger diep in een neusgat wroet.

Floris, ja, Floris. Ze had hem ontmoet bij de introductieweek van hun studie filosofie en ze was halsoverkop verliefd op hem geworden. Hij was een slungelige jongen met een brilletje en onhandelbaar, piekerig haar. Anders dan zichzelf, wist hij precies wat hij wilde: vreselijk goed worden in zijn vak, zodat hij na zijn studie aan de universiteit kon blijven werken. En als het echt niet anders kon, zou hij leraar levensbeschouwing worden op een middelbare school.

Zijzelf had filosofie gekozen om dezelfde reden waarom ze er destijds alles voor gedaan had om naar het gymnasium te kunnen gaan: om anders te zijn. Ze wilde beslist niet zo worden als haar ouders, die tevreden waren met een rustig bestaan in Vlaardingen. Die twee waren redelijk gelukkig met elkaar en woonden al hun hele huwelijk in een rijtjeshuis in de Bloemenbuurt. Elke dag ging papa met zijn broodtrommeltje in zijn aktetas naar zijn werk bij een grote verzekeringsmaatschappij in Rotterdam. Mama deed het huishouden en hielp een paar middagen in de week bij de wijkbibliotheek.

Het rare was dat Erwin voor een vergelijkbaar leven had gekozen. Terwijl hij als jonge jongen op de havo altijd veel vrienden had gehad, spijbelde en vaak uitging. Nadat hij Angelique was tegengekomen, was hij rustiger geworden. Hij had zijn opleiding afgemaakt, een kantoorbaan gevonden en was niet lang daarna met Angelique getrouwd. Inmiddels woonden ze alweer jaren in een nieuwbouwwoning in Spijkenisse, met Doortje en Michiel, hun twee kinderen.

Een dergelijk leven heeft Eline nooit voor zichzelf gewild. Op de basisschool had ze zich voornamelijk verveeld. De alledaagse

sleur van school vond ze afstompend, en nadat ze in groep 3 binnen een jaar had leren lezen, schrijven en rekenen, was het kennisaanbod in de hogere groepen slechts een zware teleurstelling voor haar geweest. Het schoolwerk ging haar gemakkelijk af. Toen ze in groep 7 hoorde dat er zoiets als een gymnasium bestond, had ze de laatste twee jaar hard genoeg gewerkt om ervoor te zorgen dat haar schoolkeuze onontkoombaar was. Hoewel haar ouders haar liever naar de havo hadden zien gaan, net als haar broer.

Ze wilde beslist niet naar het Groen van Prinstererlyceum, want dat was dichtbij, dus gingen er veel van haar oud-klasgenoten heen. Het Stedelijk Gymnasium in Schiedam was een prettige, kleine school in een vlak, rechthoekig gebouw. De lesstof was niet helemaal wat ze er van tevoren van verwacht had. Eline had namelijk gedacht dat zo'n elite-opleiding een soort broeiplaats voor genieën zou zijn, waar toegewijde leraren al snel in de gaten zouden hebben hoe bijzonder ze wel niet was. Maar nee: ook hier bestond het onderwijs uit eenvormige klassikale lessen, al was er dan wel voor elk vak een apart lokaal.

Van jongs af aan had Eline er een gewoonte van gemaakt om haar huiswerk nauwgezet en volledig te maken. Die discipline hielp haar ook betrekkelijk moeiteloos het gymnasium door. Met een uitgesproken bètapakket en zelfs twee extra vakken haalde ze haar eindexamen cum laude. Haar ouders waren vreselijk trots geweest en knikten instemmend toen de rector haar bij de diploma-uitreiking een grote toekomst voorspelde.

Ze had genoten van het onbegrip bij haar docenten en de ontzetting van haar ouders toen ze vervolgens aankondigde filosofie te gaan studeren. 'Meisje toch,' had haar vader gestameld. 'Daar kun je toch helemaal niks mee? Zulke studies leiden je alleen maar op voor de werkeloosheid. Neem toch een echt vak, zoals medicijnen of fysica, of desnoods rechten!'

Maar Eline had zich niet laten ompraten. Ze weigerde te denken aan werkgelegenheid en baangaranties. Wijsbegeerte was de studie waardoor ze zou leren hoe de grote geesten uit de ge-

schiedenis van de mensheid dachten. Al het andere was kleinburgerlijk gezeur en dus niet van belang.

Natuurlijk wilde ze ook op kamers, weg van huis en de verstikkende saaiheid van Vlaardingen. Dus koos ze voor een universiteit die ver genoeg was om heen en weer reizen onpraktisch te maken: Utrecht. Tevreden liet ze zich door haar vader en haar broer helpen met de verhuizing van haar spulletjes naar een kamertje van een paar vierkante meter in de Utrechtse buitenwijk Lunetten. Ze was eindelijk vrij!

De eerste dagen in haar bedompte kamertje vielen niet mee. Eline kende niemand in haar nieuwe stad, ze had geen echte vrienden overgehouden aan haar middelbareschooltijd en ze zou liever haar tong inslikken dan dat ze haar ouders of haar broer opbelde om te klagen over haar eenzaamheid. Ook toen al merkte ze dat ze er eigenlijk niet aan gewend was om alleen te zijn.

Maar dat alles veranderde toen de introductieweek begon. Ze maakte kennis met het instituut op de Uithof en de universiteitsbibliotheek, ontmoette docenten en student-assistenten, maar vooral ook haar medestudenten. Dit was totaal iets anders dan haar middelbareschoolklas!

De tweeënveertig eerstejaars waren van verschillende leeftijden en hadden allerlei achtergronden. Sommigen kwamen, net als zij, vers van de middelbare school. Veruit de meesten hadden al een andere studie gedaan, of waren daar nog mee bezig. En er waren acht zestigplussers, die na hun pensioen of vut op zoek waren naar geestelijke verdieping. De hele groep bestond letterlijk uit achttien- tot tachtigjarigen.

Eline voelde zich er direct in thuis. Tijdens die introductiedagen had ze het idee dat ze meer praatte over wat haar bezighield dan in haar hele eindexamenjaar. En het mooiste was: haar jaargenoten luisterden nog ook. Sterker nog, de meesten van hen hadden vergelijkbare ervaringen met de drang tot anders-zijn, de maskerade van de alledaagse wereld en de zoektocht naar werkelijk originele, diepgravende ideeën, die je leven kunnen bepalen.

Als de kers op de slagroom van de verfrissende sorbet die haar introductieweek was, kreeg ze ook nog verkering met Floris. Hij viel haar al tijdens een van de eerste bijeenkomsten op met zijn pittige vragen. Floris kwam uit Alkmaar, had na zijn middelbare school een jaartje gereisd en gewerkt, en was gek op wiskundige puzzels. Ze vond hem grappig, intelligent, speels en niet onknap. Een paar dagen later, na een groepsetentje en een vrolijke avond in een kroeg, fietste hij met haar mee naar haar kamertje in Lunetten. Zelf woonde hij in Wittevrouwen, op loopafstand van het café waar ze net vandaan kwamen. Onder het mom dat ze het vervelend voor hem zou vinden als hij dat hele eind weer terug zou moeten fietsen, liet ze hem bij haar slapen.

Vanaf dat moment waren ze onafscheidelijk. Ze liepen samen college, deden samen boodschappen, aten samen, gingen samen uit en sliepen alleen niet samen als ze een weekendje naar hun ouders gingen. Ze konden niet van elkaar afblijven. En al na hun eerste tentamenperiode, die ze allebei met verve doorstonden, stelde Floris voor dat ze zouden gaan samenwonen. Eline had direct ja gezegd.

Haar ouders waren natuurlijk tegen dit samenwoonplan geweest. De ouders van Floris ook, maar omdat zij gescheiden waren, trok hij zich van geen van beiden iets aan. Het duurde nog tot het vroege voorjaar voordat ze hun etage vonden, die eigenlijk te duur voor hen was. Maar ze wilden hem zo graag, dat ze besloten om dan maar allebei een baantje te nemen naast hun studie.

Eline was haar hele leven nog nooit verhuisd, en in dat eerste studiejaar verhuisde ze meteen twee keer binnen een tijdsbestek van een paar maanden. Floris en zij waren allebei dolblij: eindelijk hadden ze een plek waar ze samen konden zijn, ook als ze aan het studeren waren. Nu hoefden ze nergens meer naartoe om elkaar te zien.

Hoewel ze vanwege de hoge huur genoodzaakt waren om wat bij te verdienen via een studentenuitzendbureau, haalden ze alle

twee met gemak hun eerste jaar. Het leven kon gewoon niet mooier. En op dat moment kreeg Eline een verontrustend berichtje van haar broer: bij een routineonderzoek in het ziekenhuis was gebleken dat hun vader een vlekje op een van zijn longen had.

Het vlekje bleek een niet-operabele vorm van kanker te zijn.

In de maanden die volgden, onderging haar vader allerlei bestralingen en chemotherapie. Maar het had allemaal niet mogen baten, want binnen een halfjaar was hij dood. Op het kerkhof, in de kille najaarszon, stonden Erwin en Eline allebei aan een kant van hun zachtjes huilende moeder. Geen van beiden wisten ze iets te zeggen wat een troost zou kunnen zijn. Floris stond pal achter Eline; het was de eerste keer dat ze hem in een pak zag.

In de maanden daarna was alles anders geworden. Ernstiger. Eline ging regelmatig naar Vlaardingen om haar moeder op te zoeken, die in het grote, lege huis was blijven wonen. Floris kreeg een baantje als student-assistent bij logica, zijn favoriete vak.

Er nu op terugkijkend denkt ze dat het toen is begonnen: de vanzelfsprekendheid verdween langzaam uit hun relatie. Floris bloeide op bij de logica-afdeling van het instituut. Hij had gevonden waar hij naar op zoek was: een vak waarin hij uitblonk, omdat hij het moeiteloos begreep. Hij ging samen met zijn professor naar een congres in Engeland. En als tweedejaars was hij al een van de co-auteurs van een artikel in een vakblad dat internationaal de aandacht trok.

Voor Eline duurde het langer totdat ze haar draai gevonden had. Ze haalde haar tweede jaar, maar het grote plezier dat ze in het begin van haar studie had ervaren, was er niet langer. Dat was wat rouw met je deed, besefte ze achteraf. Minstens een jaar lang na de dood van haar vader was alles minder leuk, was ze minder vrolijk, leek het alsof er een grauwe sluier over de wereld lag. Daar kwam nog bij dat ze zich het verdriet van haar moeder – eerst heftig, later niet meer zo uitgesproken, maar zeer taai –

erg aantrok. Floris had daar al na een paar maanden minder oog voor.

In haar derde jaar maakte Eline kennis met Charles Fielding, een in Cambridge opgeleide Australiër die met de publicatie van boeken en artikelen naam had gemaakt op het gebied van de wijsgerige antropologie. De vragen die hij opwierp, hadden direct haar volledige interesse. Hoe is het om een vleermuis te zijn? Als je een tumor uit iemands hersenen wegsnijdt en daarvoor een chip in de plaats zet, is zo'n persoon dan deels een robot?

Eline volgde al zijn colleges en werkgroepen, deed een literatuurtentamen bij hem en werd het jaar erna zijn student-assistent. Ze hielp Fielding bij de werkcolleges aan jongerejaars en deed ook research voor het nieuwe boek waaraan hij werkte. Toen dat vlak voor haar afstuderen uitkwam, werd zij in het dankwoord genoemd.

Floris studeerde uiteindelijk een halfjaar eerder af dan zij. Dat kwam doordat hij een onderdeel van de verslaglegging van het faculteitsonderzoek waaraan hij deelnam mocht laten gelden als eindschiptie. Daarvoor had hij speciale toestemming gekregen van zijn professor, die hem graag versneld wilde laten afstuderen, omdat hij wist dat er een promotieplaats vrijkwam op zijn afdeling. En iedereen beseftte dat daarvoor maar één serieuze kandidaat was.

Toen Eline cum laude afstudeerde bij Fielding op haar onderzoek over kunstmatige intelligentie, lukte het Floris maar net om bij de uitreiking van haar bul aanwezig te zijn. Meteen daarna vloog hij naar New York, waar hij bij Columbia University was uitgenodigd als gastdocent bij een postdoctorale zomercursus toegepaste logica. Dat was zo'n grote eer, dat ze er vanzelfsprekend hun geplande trektocht door de Baltische staten voor lieten schieten. In plaats daarvan ging Eline twee weken met haar moeder naar de Spaanse kust.

Eline draait zich weg van het raam, gaat in de hoek van haar dofbruine bankstel zitten en trekt haar benen onder zich. Ze

heeft trek in thee, maar geen zin om die te zetten. Als Floris hier was, zou ze het hem kunnen vragen. Hij zegt zelden nee en maakt zich graag nuttig. Logisch, hij houdt toch van haar? Ze glimlacht triest.

Het had even geduurd, maar Fielding had voor haar ook een promotieplaats gevonden. Hij bleek een uitstekende begeleider en gidste haar in vier jaar tijd naar haar proefschrift. Toen ze promoveerde, had Fielding inmiddels een professoraat aan de universiteit van Sydney aanvaard, maar hij was speciaal teruggekomen om zijn taak als promotor bij de verdediging van haar proefschrift af te ronden. Na afloop was ze hem met tranen in haar ogen om zijn nek gevlogen.

Floris en zij werkten in die jaren allebei aan hun promotieonderzoek, maar hoewel hun kamers op de afdeling niet meer dan veertig meter van elkaar af lagen, zat er toch een hoge barrière tussen. In het begin liep ze nog weleens bij hem binnen, maar dan was Floris altijd druk aan het werk of aan het overleggen met zijn vakgenoten. Natuurlijk reageerde hij blij als hij haar zag. En toch was het overduidelijk dat ze hem stoorde. Dat ze inbrak in een wereld waarin ze niet thuishoorde.

Wijzgerig antropologen hebben meer gemeen met sociaal filosofen, antropologen, psychologen en sociologen dan met logici. Andersom had Floris veel meer contact met wiskundigen en informaticadeskundigen dan met haar afdeling. Eline hield zich dan wel bezig met kunstmatige intelligentie, maar haar onderzoek richtte zich juist op de menselijke kant van computers en de computerkant van mensen.

De verschillen bleken direct als ze met elkaar praatten over hun werkzaamheden. Floris luisterde oprecht geïnteresseerd naar Elines opvattingen, hypothesen en onderzoeksproblemen. Maar al pratend kwam hij stevast al snel terecht bij zijn vertrouwde modellen en formules. Want daarin voelde hij zich thuis; wat zich niet liet structureren en schematiseren, was naar zijn mening ongrijpbaar. En eigenlijk ook onwetenschappelijk.

Op verjaardagen en zelfs bij familiebijeenkomsten had Floris

altijd het hoogste woord. Vol enthousiasme vertelde hij over zijn vak, zijn proefschrift en de projecten op zijn vakgebied, waarbij hij steeds meer werd ingeschakeld. De stafleden van de afdeling Logica werden vanzelfsprekende gasten bij hen thuis. Als zij langskwamen, leek Floris zich veel meer te vermaken dan met welk willekeurig ander bezoek ook: tot in de kleine uurtjes bleven zij geanimeerd praten.

Anders dan Eline behaalde Floris wel de onderscheiding cum laude voor zijn dissertatie. Bovendien kreeg hij direct een vaste aanstelling op het instituut. Voor haar was er geen plaats: de afdeling Wijsgerige antropologie moest door een landelijke herverdeling van de onderwijstaken zelfs inkrimpen.

Ze had het niet eens erg gevonden dat ze zich na haar promotie meteen als werkloze kon laten registreren. Voor het eerst sinds haar vierde levensjaar maakte ze niet langer deel meer uit van het onderwijssysteem, dat ze tot aan haar doctorstitel had doorlopen. Nu werd het tijd om eens te onderzoeken wat de echte wereld te bieden had voor een gepromoveerde filosofe.

Samen met Floris had ze eerst een tocht van een maand gemaakt door het westen van de Verenigde Staten. In een camper waren ze vanuit San Diego langs de kust omhoog gereden naar Seattle, met een lange omweg langs de Rocky Mountains en Las Vegas. Onderweg had Floris honderduit verteld over zijn plannen, terwijl Eline vooral naar het landschap had gekeken.

De maanden daarna had ze thuisgezeten. Er was genoeg te doen geweest, daar niet van. Eline had er een gewoonte van gemaakt om gelijk met Floris op te staan. Als hij naar de faculteit vertrok, ging zij boodschappen doen. Daarna volgden andere klusjes in het huishouden. En voor de rest van de dag had ze een heel schema aan werkzaamheden voor zichzelf gepland: ze ruimde alle kasten op, zocht haar garderobe uit, zette eindelijk hun boeken- en muziekverzameling op alfabet, en plakte de foto's van de afgelopen vijf jaar in albums die daarvoor al heel lang klaarlagen.

Ze ging ook meer sporten, zoals ze zich al zo vaak had voor-

genomen. Bij een fitnesscentrum in de buurt maakte ze wekelijks een rondje langs de fitnessapparaten en deed ze daarnaast ook mee aan de groepslessen pilates en tai chi. Via een online instituut volgde ze cursussen Spaans en kunstgeschiedenis.

Floris moedigde haar daarin aan. Ze had nu mooi de gelegenheid om zich verder te ontplooiën, vond hij. En om geld hoefde ze zich geen zorgen te maken, want hij verdiende genoeg voor hen allebei. Ze reageerde niet als hij dergelijke opmerkingen maakte, maar ergerde zich steeds meer aan de slecht gecamoufleerde neerbuigendheid die eruit naar voren kwam.

Natuurlijk bleef Eline ook met haar vak bezig. Stilstand is immers achteruitgang, en dat moest ze koste wat kost voorkomen. Ze schreef korte stukjes voor *Filosofie Magazine* en *nrc.next*, werkte aan wat een langer artikel moest worden voor een internationaal vakblad en onderhield via e-mail contact met collega's aan universiteiten in binnen- en buitenland.

Ook schreef ze af en toe plichtmatig een sollicitatiebrief, al wist ze van tevoren dat de banen in haar vakgebied dun gezaaid waren. Even laaide de hoop op toen Fielding haar per e-mail meldde dat er een plaats vrijkwam op zijn instituut in Sydney. Het was een functie als docent voor eerste- en tweedejaarsstudenten sociale filosofie, niet echt haar specialisme, maar toch.

Toen ze Floris het goede nieuws vertelde, zag ze direct de schrik op zijn gezicht. 'Hoe moet dat dan met ons?' stamelde hij. 'Ik kan hier voorlopig niet weg. Ga je daar dan alléén heen?'

Ze had hem onderzoekend aangekeken en gevraagd: 'Vind je het dan niet belangrijk dat ik ook iets vind op mijn eigen niveau?'

'Maar wees nou toch eens realistisch!' had hij uitgeroepen. 'Wat Fielding jou aanbiedt is niet meer dan een baantje. En ik heb hier een vaste aanstelling, met tal van mogelijkheden om door te groeien!'

Zonder nog een woord te zeggen, had ze zich omgedraaid. Het feit dat Fielding de dag erna een verontschuldigend berichtje stuurde met de mededeling dat het faculteitsbestuur ervoor ge-

kozen had een landgenoot aan te stellen, maakte niet eens echt verschil. Ze voelde zich totaal vernederd door Floris.

Vanaf dat moment was het snel bergafwaarts gegaan met hun relatie. Hoewel Floris zijn best deed om de sfeer goed te houden, nam Eline meer afstand. Tot ze na een paar maanden besloten had dat de maat vol was. Waarna ze tegen Floris had gezegd dat ze hun relatie wilde beëindigen.

En nu zit ze hier dus helemaal alleen in haar flatje in Amersfoort. Waarom Amersfoort? vragen vrienden en familieleden haar. Dan vertelt ze steevast: 'Dat heb ik altijd al zo'n vriendelijk plaatsje gevonden. Daar wilde ik gewoon graag wonen.' Dat antwoord levert regelmatig verbaasde blikken op, maar zorgt er in elk geval voor dat er niet wordt doorgevraagd. Tot grote opluchting van Eline, die liever niet toegeeft dat ze door louter toeval in het provinciestadje is terechtgekomen. Deze flat was stomweg het eerste betaalbare appartement in een regionaal makelaarskrantje dat nog vrij bleek te zijn.

Loom rekt ze zich uit. Het is weer zo'n dag waarop ze tot helemaal niets komt. Hooguit een paar sudoku's, haar nieuwe hobby. Zou de krant er al zijn? Een blik op haar horloge leert haar dat die kans groot is. Natuurlijk is ook de postbode al geweest. Heeft ze gisteren haar brievenbus eigenlijk wel geleegd? Ze legt haar hoofd in haar nek en trekt een denkrimpel in haar voorhoofd.

Dit is te gek, besluit ze, als ze het zich niet direct kan herinneren. Zo kan ze het leven niet tussen haar vingers door laten glijpen. Er moet iets gebeuren. En wel nu!

Energiek staat ze op. Ze trekt haar schoenen aan, pakt haar brievenbus- en voordeursleutel en gaat naar beneden. In plaats van de lift te nemen loopt ze de vijfmaal twee trappen af naar de ontvangsthal. Daar zitten twee kleine meisjes in een hoekje te spelen; ze kijken even op als Eline het trappenhuis uit komt, maar gaan daarna weer vrolijk verder met hun spel.

Eline maakt haar brievenbus open met haar sleuteltje. Zie je wel: twee kranten. Plus de nodige folders en wat post. Allemaal

rekeningen, constateert ze snel. Ze sluit het deurtje van haar brievenbus weer af en loopt al lezend de lift in.

Boven aangekomen heeft ze de voorpagina van de krant van gisteren al bijna helemaal doorgelezen. Ze legt haar post ongeopend in de boekenkast, gaat aan haar eettafel zitten en legt de twee kranten voor zich neer. Rustig en methodisch werkt ze het nieuws door. Binnen een halfuurtje is ze erdoorheen. De bijlage bladert ze even snel door. Pas bij de advertentiepagina's stopt ze. Gewoontegetrouw kijkt ze snel het rijtje advertenties door onder 'personeel gevraagd'.

Zoals gebruikelijk is er niemand op zoek naar een gepromoveerde wijsgerig antropologe. Geroutineerd laat ze haar blik over de kolommen glijden. Tot ze bij een advertentie komt die ze leest, herleest en vervolgens uitscheurt. 'Gezocht: dame van niveau om breed onderzoek te doen voor een dame van stand. Brieven onder nummer 68.017.'

Ze zet de advertentie op het toetsenbord van haar computer en kijkt er die dag nog een paar keer naar. Pas 's avonds, nadat ze een provisorische maaltijd naar binnen heeft gewerkt, gaat ze op haar bureaustoel zitten en tikt ze een briefje naar nummer 68.017 van haar krant, met een korte introductie van zichzelf en een verzoek om meer informatie over de werkzaamheden die vallen onder 'breed onderzoek'.

De brief post ze een halfuur later, als ze met een tas vol lege flessen boodschappen gaat doen in het buurtwinkelcentrum, dat stamt uit de jaren vijftig en een diepe troosteloosheid uitwaasemt. Zodra ze de envelop in de brievenbus vol graffiti laat glijden, is hij uit haar gedachten. Een weinig betekenende rimpeeling in de rustige vijver van haar leven.